

Dagvattenpolicy för Simrishamns kommun

Innehåll

1. Inledning	3
2. Syfte och mål	3
2.1 Mål för en hållbar dagvattenhantering	4
3. Avgränsning	4
4. Dagvattenpolicy	4
4.1 Strategier för hantering av dagvatten	4
4.2 Ansvarsfördelning och definitioner	4
4.2.1 Tabell 1	6
4.2.2 Tabell 2	7
4.2.3 Tabell 3	8

1. Inledning

Med dagvatten menas tillfälliga flöden av regnvatten, smältvatten, framträngande grundvatten eller spolvatten.

På oexploaterad mark kan nederbörd och smältvatten fritt infiltreras ner i marken. Så fort marken exploateras för bebyggelse eller hårdgörs för annat markändamål, exempelvis parkering, ökar mängden dagvatten i aktuellt område. Stora hårdgjorda ytor gör att dagvatten som ansamlas behöver avledas. När dagvatten ansamlas på hårdgjorda ytor för det också med sig föroreningar vilket leder till stora miljöbelastningar om det förs ut orenat till närmaste recipient. I Simrishamns kommun leds dagvatten via ledningar, diken och åar till Östersjön.

Dagvattensystemet står inför ökade påfrestningar i och med klimatförändringarna som medför kraftigare och mer frekvent nederbörd. Om inga åtgärder vidtas finns risk för bland annat översvämningar och föroreningar av grundvattnet.

Dagvattenfrågan måste därför integreras i tidiga skeden av all samhällsplanering i kommunen. Hållbar hantering av dagvatten ska integreras i både planering, byggande och drift. Detta är ett gemensamt ansvar för alla inblandade intressenter i Simrishamns kommun.

2. Syfte och mål

Dagvattenpolicyn ska beskriva de grundläggande principerna för en hållbar dagvattenhantering i Simrishamns kommun. Den ska också fastställa en ansvarsfördelning för dessa åtgärder.

Det långsiktiga målet med dagvattenpolicyn är att dagvattenhanteringen i Simrishamns kommun ska tillgodose dagens behov såväl som bemöta framtidens utmaningar.

Dagvattenpolicyn ska gälla för planlagda områden och i tillämpliga fall inom ej planlagda områden på både privat och kommunägd mark.

Denna policy tydliggör Simrishamns kommuns ambitioner för en hållbar dagvattenhantering samt uppnå de fastställda målen i *Vattentjänstplan för Simrishamns kommun 2023-2035*.

Dagvattenpolicyn faller under hållbarhetspolicyn för Simrishamns kommun, *För en hållbar framtid – hållbarhetspolicy för Simrishamns kommun 2025-2035*.

Dagvattenpolicyn är ett levande dokument och ska aktualitetsprövas varje mandatperiod.

2.1 Mål för en hållbar dagvattenhantering

- Förbättra vattenbalansen, vattenkvaliteten och bidra till vård av naturvärden i kommunen.
- Skapa långsiktiga tekniskt och miljömässigt fungerande dagvattenlösningar där kraven uppfylls, flöden regleras och föroreningsmängder begränsas.
- Anpassa dagvattenhanteringen till ett förändrat klimat.
- Skapa värden för samhället och bidra till att berika den byggda miljön.

3. Avgränsning

Dagvattenpolicyn vänder sig till kommunens fastighetsägare, verksamhetsutövare, exploatörer, tjänstepersoner och politiker. Policyn samt dess regler och riktlinjer ska följas i plan- och bygglovsprocesserna, vid tecknande av exploateringsavtal och av alla parter som är involverade i kommunens utveckling.

4. Dagvattenpolicy

4.1 Strategier för hantering av dagvatten

Vid planering av dagvattenhantering ska hela flödet från uppkomst till recipient beaktas. För att dagvattenhanteringen ska vara hållbar, miljövänlig och ekonomiskt lönsam på lång sikt krävs insatser tidigt i processen. Detta minskar risken för förorenat dagvatten och gynnar en positiv grundvattenbildning. Följande utgångspunkter ska användas vid alla former av dagvattenhantering:

- Hantering av dagvatten ska ske så tidigt som möjligt i dagvattenflödet.
- Om det inte är möjligt att lokalt omhänderta dagvatten (LOD) inom fastighet så ska rening eller fördröjning användas.
- Förorening av dagvatten ska förebyggas.
- Dagvatten ska avledas klimatsäkert, miljöanpassat och kostnadseffektivt.
- Där det är möjligt ska dagvatten främja biologisk mångfald samt användas som en pedagogisk, rekreativ och estetisk resurs.
- Öppna vattenlösningar ska prioriteras framför slutna system.

4.2 Ansvarsfördelning och definitioner

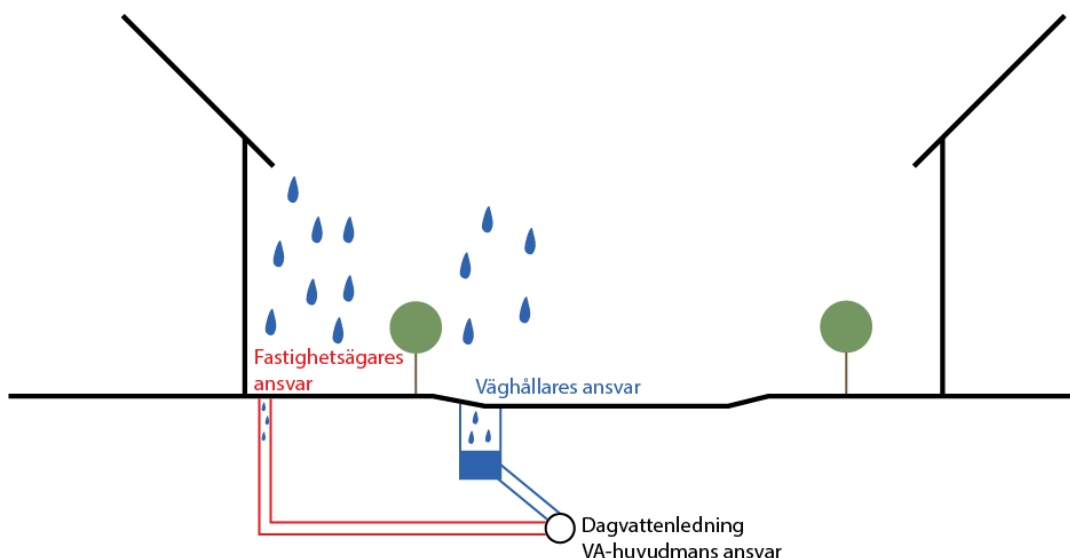
Regelverket som reglerar ansvarsfördelningen för dagvattenhantering regleras i lagen om allmänna vattentjänster (LAV), miljöbalken (MB), allmänna bestämmelser för VA-anläggningar (ABVA) och plan- och bygglagen (PBL). Dessa regelverk gäller parallellt och måste läsas tillsammans.

För att fastställa den organisatoriska ansvarsfördelningen för hanteringen av dagvatten görs följande ansvarsfördelning både inom den kommunala verksamheten och dess förvaltningar men också mellan kommun och enskilda fastighetsägare samt andra externa aktörer inom dagvatten och VA.

Enligt miljöbalken definieras dagvatten inom detaljplanelagt område som avloppsvatten. Den som har tillsyn över aktuell verksamhet har därmed särskilda krav att följa då avloppsvatten är miljöfarlig verksamhet.

För ett detaljplanelagt område som även ingår i verksamhetsområde för dagvatten bär huvudmannen för verksamhetsområdet ansvar för att ordna de allmänna vattentjänster som krävs för omhändertagande av dagvattnet på ett tillförlitligt sätt. I Simrishamns kommun är det kommunen som är huvudman för dagvatten. Tjänsten upphandlas av Österlen VA, det kommunala VA-bolaget för Simrishamns kommun och Tomelilla kommun.

Ansvar för omhändertagande av dagvatten inom kvartersmark på detaljplanerat område vilar på de enskilda fastighetsägarna (inom den egna fastigheten) och på huvudmannen för allmän plats (exempelvis gator, vägar, torg och parker) fram till att dagvattnet når dagvattenledningen, se Figur 1 nedan.

Figur 1: Ansvarsfördelning för omhändertagande av dagvatten inom verksamhetsområde för dagvatten.

Ansvar för LOD inom fastighetsgräns vilar på fastighetsägaren där det inte finns verksamhetsområde för dagvatten.

Utanför verksamhetsområde för dagvatten kan det råda oklara ägarförhållanden av dagvattenledningarna. I dessa fall ska dialog föras mellan Österlen VA, Simrishamns kommun och andra berörda.

Utöver att vara huvudman för dagvatten har kommunen andra former av ansvar. När detaljplan tas fram ska kommunen försäkra sig om att dagvattenhanteringen är möjlig att lösa inom planområdet samt att det påvisas på vilket sätt det kan göras. Vid behov åligger det kommunfullmäktige att besluta om inrättande av verksamhetsområde för dagvatten. Ansvarsfördelning för hantering av dagvatten framgår av tabell 1, 2 och 3 nedan.

Tabell 4.2.1: Ansvarsfördelning för hantering av dagvatten under planeringsskedet inom verksamhetsområde för dagvatten samt område där verksamhetsområde för dagvatten planeras att inrättas

Funktion/åtgärd	Ansvarig	Medverkande	Tidplan	Beslutande instans
Skicka ut information till fastighetsägare om LOD inom fastighetsgräns	Österlen VA	Planeringsenheten	Årligen	Verkställighet
Framtagande av plan för vattenanvändning i ett förändrat klimat	Planeringsenheten	-	2026*	SPN
Inkorporera genomförandebeskrivning av LOD i detaljplaner	Planeringsenheten	-	Löpande	Verkställighet
Rådgiva kommunen gällande dagvattensystems utformning och funktion	Österlen VA	-	Löpande	Verkställighet
Informera kommunen och återkoppla om kraven i miljöbalken	Ystad- Österlenregionens miljöförbund	-	Löpande	Verkställighet
Utveckla de befintliga ledningsnäten för dagvatten	Österlen VA	-	Löpande	Verkställighet
Inrätta verksamhetsområde för dagvatten	Enheten för offentliga miljöer/Planeringsenheten	Österlen VA	Löpande	KF
Säkerställa dagvattenhantering med hänsyn till vattenskyddsområde	Planeringsenheten	-	Löpande	Verkställighet

*revideras inför varje mandatperiod

Tabell 4.2.2: Ansvarsfördelning för hantering av dagvatten inom verksamhetsområde för dagvatten under bygg- och anläggningsskedet

Funktion/åtgärd	Ansvarig	Medverkande	Tidplan	Beslutande instans
Anläggande av fördröjningsmagasin	Österlen VA	Enheten för offentliga miljöer	Löpande	Verkställighet
Anläggande av fördröjningsmagasinens ytskikt	Enheten för offentliga miljöer	Österlen VA	Löpande	Verkställighet
Framtagande av driftinstruktioner för fördröjningsanläggningars ytskikt	Enheten för offentliga miljöer	-	Löpande	Verkställighet
Samordning av genomförandefrågor enligt genomförandebeskrivning i DP**	Planeringsenheten	-	Löpande	Verkställighet
Framtagande av driftinstruktioner för fördröjningsanläggningars funktion	Österlen VA	-	Löpande	Verkställighet

**DP är en förkortning för detaljplan

Tabell 4.2.3: Ansvarsfördelning för hantering av dagvatten inom verksamhetsområde för dagvatten under driftskedet

Funktion/åtgärd	Ansvarig	Medverkande	Tidplan	Beslutande instans
Drift och skötsel av fördröjningsmagasins funktion	Österlen VA	Enheten för offentliga miljöer	Löpande	Verkställighet
Drift och skötsel av fördröjningsmagasins ytskikt	Enheten för offentliga miljöer	Österlen VA	Löpande	Verkställighet
Städning och underhåll av allmänna gator och hårdgjorda ytor för att förhindra förorening av dagvatten	Enheten för offentliga miljöer	Drift- och hamnenheten	Löpande	Verkställighet
Provtagning och kvalitetsbedömning av vattnet i dagvattennätet	Österlen VA	-	Löpande	Verkställighet
Drift och underhåll av dagvattenanläggningar inom kvartersmark	Enskild fastighetsägare	-	Löpande	Verkställighet
Översyn av befintliga verksamhetsområden för dagvatten och överensstämmande med befintliga dagvattenledningar	Österlen VA	Enheten för offentliga miljöer/Planeringsenheten	2026-2027	Beslut om översyn: SPN Beslut om förändring: KF
Utöva tillsyn och uppföljning över dagvattenanläggningars utformning inom verksamhetsområde för dagvatten	Enheten för offentliga miljöer/Planeringsenheten	Österlen VA	Löpande	Verkställighet